

การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

The Operation according to the Student Support System of School Teachers under Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1

ธัญมาศ นิชมณฺฑิต¹ และสมใจ สืบเสาะ²

Thanyamart Niyomyart¹ and Somjai Suebsor²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

¹ Student of the Master of Education program, College of Innovation Management,
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

² Lecturer of the Master of Education Program, College of Innovation Management,
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

E-mail: thanyamart6704@gmail.com, somjai.sub@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตอนที่ 2 ศึกษาผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานค่าสถิติ F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การดำเนินงานตามระบบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1

Abstract

This research objectives are 1) to study the conditions of the operation according to the student support system of school teachers under Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1 2) to compare the conditions for the operation according to the student support system of school teachers by the educational factor under Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1. There were two parts to the research method. One part was the performance that according to the student support system of the school teachers under

Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1. Another part was the comparative analysis results study of the performance that according to the student support system of the school teachers that classified by the educational factor under Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1. There were 322 samples. The data were collected by using questionnaires. Percentage, mean, standard deviation, content analysis, and F-Test (One Way ANOVA).

The research results were found that 1) the study of the performance according to the student support system of the school teachers under Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1, overall and by aspect were found at a high level, and 2) the comparisons of the performance according to the student support system of the school teachers classified by education under Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1 were a statistically significant difference at 0.05 level.

Keywords: System operation, Student support system, Prachuapkhirikhan Primary Education Service Area 1

บทนำ

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่าปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสม ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2552)

ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตองอาจ เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาว่านอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน การช่วยเหลือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สำหรับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ดำเนินการแต่ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานว่าบรรลุผลสำเร็จตามหลักการไปแล้วมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งในกลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียนซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ ความประพฤติของนักเรียนโดยตรงได้มีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการ ต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด จากการดำเนินงานของกลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียนที่ผ่านมาพบว่าปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรงที่มีผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ มาจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างๆ มากมาย เช่น หนีเรียน ขาดเรียน สูบบุหรี่ย ดื่มสุรา แต่งกายไม่เหมาะสม ก้าวร้าว ทะเลาะวิวาท ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ของนักเรียนจัดอยู่ในกลุ่มที่เสี่ยงและมีปัญหาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ ด้านครอบครัว ดังนั้นทางในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จึงได้ใช้กระบวนการบริหารดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษานักเรียน ผู้ปกครองได้ทำงานประสานร่วมกันอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งมีเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบได้หรือรับการประเมินได้

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่าสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียนที่มีสภาพและปัญหาอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะนำผลการศึกษาที่ได้ไปศึกษาวิเคราะห์และพัฒนา พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขวิธีการและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดหนองหอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สมมติฐานงานวิจัย

วุฒิการศึกษาต่างกันสภาพปัญหาการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,654 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 322 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ โดยใช้ตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morjan) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น 1 ชุดดังนี้

1. แบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์สอน และวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)
ตอนที่ 2) ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ได้มีการดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความถูกต้องของภาษา ได้ออกแบบเนื้อหาของแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยรวมถึงกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1 แบบสอบถาม เพื่อสอบถามสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 44 ข้อ นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ/ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา และตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถามการวิจัยและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ที่ .803

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมจากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. นำแบบสอบถามพร้อมขอความร่วมมือส่งให้บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ผ่านช่องทาง Google Form และขอรับแบบสอบถามกลับคืน ได้คืนจำนวน 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดอย่างละเอียด ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการใช้โปรแกรม SPSS for windows ด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. ประเมินผลสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 หาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตาม วุฒิการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษามูลค่าการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
-ชาย	121	37.6
-หญิง	201	62.4
รวม	322	100
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
-ต่ำกว่า 5 ปี	37	11.5
-5 – 10 ปี	116	36.0
-10 ปีขึ้นไป	169	52.5
รวม	322	100
3. วุฒิการศึกษา		
-ปริญญาตรี	286	88.8
-ปริญญาโท	34	10.6
-ปริญญาเอก	2	0.6
รวม	322	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูในโรงเรียน เป็นเพศหญิงจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 และเพศชาย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 ด้านประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 5-10 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 10 ปีขึ้นไป จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 ปริญญาโท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตารางที่ 2 ผลการศึกษากิจการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.28	0.45	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.28	0.56	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน	4.37	0.53	มาก
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา	4.24	0.49	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.21	0.48	มาก
ภาพรวม	4.28	0.50	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับคะแนนการดำเนินงานระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับคะแนนการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.56) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.45) 4.ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.49) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.50)

ตอนที่ 2 ศึกษาผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย จำแนกตามวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.27	0.24	4.33	0.33	4.05	0.19
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.27	0.47	4.37	0.50	4.57	0.61
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.35	0.39	4.49	0.48	4.94	0.09
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา	4.22	0.37	4.41	0.52	4.80	0.00
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.20	0.43	4.30	0.44	4.31	0.09
ภาพรวม	4.26	0.38	4.38	0.45	4.53	0.19

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ปริญญาเอก ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.19) ปริญญาโท ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.45) และปริญญาตรี ($\bar{x}$ = 4.26, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้านการส่งต่อนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมกำลังสอง	องศาอิสระ	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย	F	Sig
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	1.72	0.181
	ภายในกลุ่ม	20.52	319	0.07		
	รวม	20.74	321			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.44	2	0.22	0.98	0.375
	ภายในกลุ่ม	71.58	319	0.22		
	รวม	72.02	321			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.23	2	0.62	3.86	0.022
	ภายในกลุ่ม	51.04	319	0.16		
	รวม	52.27	321			
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	1.64	2	0.82	5.35	0.005
	ภายในกลุ่ม	48.84	319	0.15		
	รวม	50.48	321			
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.32	2	0.16	0.86	0.424
	ภายในกลุ่ม	58.53	319	0.18		
	รวม	58.85	321			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.51	2	0.26	3.91	0.021
	ภายในกลุ่ม	20.92	319	0.07		
	รวม	21.43	321			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา ไชยรัตน์ และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิโรจน์ สุรสาคร (2550) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนา การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข การคัดกรองนักเรียนและการส่งต่อนักเรียน

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และปริญญาโทแตกต่างกัน ส่วนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับปริญญาเอก และที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทกับปริญญาเอก ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวุฒิการศึกษาสูงการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน จะดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดีกว่าวุฒิการศึกษาที่ต่ำลงมา เนื่องจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงย่อมผ่านการเรียนรู้ มีความเข้าใจถึงสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เหตุผลด้านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 และประสบการณ์ด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาก และสามารถคัดกรองนักเรียน ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนได้ดีกว่า มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้รวดเร็ว ซึ่งครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงจะรู้วิธีและมีแนวทางในการดำเนินการให้คำปรึกษา การทำงานทุกมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เสมอเพราะจะทำให้เห็นทิศทางในการทำงานและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงมักจะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นว่าตนสามารถควบคุม สถานการณ์ต่างๆ ในการปฏิบัติงานได้ วุฒิการศึกษาจึงจัดว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญตัวหนึ่งที่จะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้นได้ ดังนั้น วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันจึงมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูควรดำเนินการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนหลายแบบเพื่อครอบคลุมข้อมูลแต่ละด้านของนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการประชุมเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียน และชี้แจงให้ครูทุกคนทราบเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่ตนเองให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคน
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ครูที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมก่อนเรียน (Home Room) เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของตนเองกับกิจกรรมก่อนเรียน (Home Room) ของครูที่ปรึกษา
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และหัวหน้างานกิจกรรม ควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดการจัดกิจกรรมให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูควรส่งเสริมข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้องของนักเรียนที่ต้องการส่งต่อและควรมีการประสานงานกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้รับการส่งต่ออย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดผลดีต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ควรศึกษาขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อกำหนด แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีมาตรฐาน ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงาน รวดเร็วและประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). นโยบายการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันจิรา ไชยรัตน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 10 วันที่ 27-28 มีนาคม 2561 หัวข้อพิเศษ: งานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่น ,1-8
- วิโรจน์ สุรสาคร. (2550). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครปฐม. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางในการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5th Ed. NY: Harper Collins Publishers.